ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 10. septembra 2009 *

Vo veci C-366/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht München (Nemecko) z 31. júla 2008 a doručený Súdnemu dvoru 11. augusta 2008, ktorý súvisí s konaním:

Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

proti

Adolf Darbo AG,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia T. von Danwitz, E. Juhász, G. Arestis (spravodajca) a J. Malenovský,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: N. Nančev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. mája 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV, v zastúpení: R. Burkhardt, Rechtsanwalt,

— Adolf Darbo AG, v zastúpení: D. Gorny, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,

— francúzska vláda, v zastúpení: A. Adam a R. Loosli-Surrans, splnomocnení zástupcovia,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz, splnomocnený zástupca,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Erlbacher a L. Pignataro-Nolin, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu prílohy III časti A smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 95/2/ES z 20. februára 1995 o potravinárskych prídavných látkach iných ako farbivá a sladidlá (Ú. v. ES L 61, s. 1; Mim. vyd. 13/015, s. 50), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/72/ES z 15. októbra 1998 (Ú. v. ES L 295, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 126, ďalej len „smernica 95/2“), a prílohy I časti II druhého odseku smernice Rady 2001/113/ES z 20. decembra 2001, vzťahujúcej sa na ovocné džemy, rôsoly a marmelády a sladené gaštanové pyré určené na ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 10, s. 67; Mim. vyd. 13/027, s 190).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (ďalej len „ZBW“) a Adolf Darbo AG (ďalej len „Darbo“), spoločnosti založenej podľa rakúskeho práva, týkajúceho sa zákazu Darbo uvádzať na trh v Nemecku extra džem, do ktorého bola pridaná konzervačná látka sorban draselný (E 202), a povinnosti nahradiť ZBW náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s úradnou výzvou.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Podľa druhého odôvodnenia smernice 95/2 je pri akýchkoľvek zásadách týkajúcich sa potravinárskych prídavných látok a podmienok ich používania v prvom rade nevyhnutné zohľadniť ochranu spotrebiteľa.

4 Štvrté odôvodnenie tejto smernice uvádza, že najnovšie vedecké a toxikologické informácie o prídavných látkach do potravín hovoria, že niektoré sa smú povoliť len pre určité potraviny a pri určitých podmienkach používania.

5 Podľa článku 1 uvedenej smernice je táto smernica špecifickou smernicou tvoriacou časť úplnej smernice v zmysle článku 3 smernice Rady 89/107/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinárskych prídavných látok povolených na použitie v potravinách určených na ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 40, s. 27; Mim. vyd. 13/009, s. 311). Smernica 95/2 sa vzťahuje na prídavné látky, s výnimkou farbív a sladidiel, a nevzťahuje sa na enzýmy, s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v prílohách tejto smernice.

6 V súlade s článkom 1 ods. 3 písm. a) uvedenej smernice sú konzervačné látky látkami, ktoré predlžujú dobu použitia potravín tak, že ich chránia pred mikrobiálnou nákazou.

7 Podľa článku 2 ods. 1 a 4 smernice 95/2:

„1. Na účely spomenuté v článku 1 ods. 3 a článku 1 ods. 4 môžu byť v potravinách použité iba látky uvedené v prílohách I, III, IV a V.

…

4. Prídavné látky podľa príloh III a IV možno používať len do potravín, ktoré sú v týchto prílohách uvedené, a pri podmienkach, ktoré sú tam definované.

…“

8 Príloha III časť A tejto smernice sa týka podmienečne povolených konzervačných látok a antioxidantov, akými sú sorbany, benzoany a p-hydroxybenzoany. Sorban draselný môže byť pridaný do týchto potravín:

„…

Džemy, rôsoly, marmelády s nízkym obsahom cukru, ako aj podobné výrobky so zníženou energetickou hodnotou alebo bez cukru a iné ovocné nátierky, *Mermeladas*.

…“ [*neoficiálny preklad*]

9 Príloha III časť B uvedenej smernice stanovuje, že oxid siričitý a siričitany sa môžu pridať do týchto potravín:

„…

Džemy, želé, marmelády podľa definície v smernici [Rady] 79/693/EHS [z 24. júla 1979 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na ovocné džemy, rôsoly a marmelády, ako aj na sladené gaštanové pyré — *neoficiálny preklad* (Ú. v. ES L 205, s. 5), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 88/593/EHS z 18. novembra 1988 (Ú. v. ES L 318, s. 44), ďalej len ‚smernica 79/693‘] (okrem extra-džemu a extra-želé) a podobné ovocné nátierky včítane nízkoenergetických výrobkov [výrobkov so zníženou energetickou hodnotou — *neoficiálny preklad*].

…“

10 Piate odôvodnenie smernice 79/693 znie: „keďže na niektorých trhoch sa objaví nový druh výrobkov so zníženým obsahom cukru, ale priemyselný vývoj týchto výrobkov sa zatiaľ nezastavil; keďže je vhodné zatiaľ ponechať členským štátom možnosť rozšíriť ponuku džemov, rôsolov, marmelád alebo sladeného gaštanového pyré o tieto výrobky…“. [*neoficiálny preklad*]

11 Podľa článku 1 tejto smernice sa táto smernica uplatňuje najmä na „džem“ a „extra džem“.

12 V súlade s článkom 2 uvedenej smernice prijmú členské štáty všetky potrebné opatrenia na to, aby výrobky definované v prílohe I tejto smernice mohli byť uvádzané na trh, iba ak zodpovedajú definíciám a podmienkam stanoveným v tejto smernici.

13 Podľa článku 3 smernice 79/693:

„1. Označenia použité v prílohe I sa vzťahujú iba na výrobky, ktoré sú v tejto prílohe definované a ktorých obsah rozpustnej sušiny určený refraktometrom je 60 % alebo viac.

2. Členské štáty môžu okrem iného dovoliť používať na svojom území názvy pre výrobky definované v prílohe I, ktorých obsah rozpustnej sušiny je menej ako 60 % a ktoré sú zároveň v súlade s inými ustanoveniami tejto smernice, s výnimkou ustanovení uvedených v prílohe III časti B smernice.

…“ [*neoficiálny preklad*]

14 Článok 7 ods. 3 písm. b) tejto smernice znie:

„Označenie výrobkov uvedených v prílohe I obsahuje aj tieto povinné údaje:

…

b) pojem ‚celkový obsah cukru… gramov na 100 gramov', pričom uvedené číslo predstavuje hodnotu určenú refraktometrom pri 20°C pre hotový výrobok pri tolerancii ± 3 refraktometrické stupne…" [*neoficiálny preklad*]

15 Príloha I uvedenej smernice stanovuje nasledujúce definície konečných výrobkov, najmä extra džemu a džemu:

„…

1. extra džem:

zmes z cukrov a drene dovedená do vhodnej zrôsolovatenej konzistencie:

— buď jedného druhu ovocia,

— alebo viacerých druhov ovocia, okrem jabĺk, hrušiek, clingstonských sliviek, melónov, vodových melónov, hrozna, tekvice, uhoriek a rajčiakov.

Množstvo drene použitej na výrobu 1 000 gramov hotového výrobku nesmie byť menšie ako:

450 gramov — všeobecne,

…

2. džem:

zmes z cukrov, drene a/alebo pretlaku dovedená do vhodnej zrôsolovatenej konzistencie:

— buď jedného druhu ovocia,

— alebo viacerých druhov ovocia.

Množstvo drene a/alebo pretlaku použitého na výrobu 1 000 gramov hotového výrobku nesmie byť menšie ako:

350 gramov — všeobecne,

…“ [*neoficiálny preklad*]

16 V súlade s článkom 1 smernice 2001/113, ktorá zrušila smernicu 79/693 s účinnosťou od 12. júla 2003, sa smernica 2001/113 uplatňuje na výrobky definované v prílohe I, okrem výrobkov určených na výrobu jemných pekárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a trvanlivého pečiva.

17 Príloha I smernice 2001/113 nijako podstatne nemení definície pojmov „džem“ a „extra džem“ stanovené v prílohe I smernice 79/693. Časť II prílohy I okrem toho stanovuje:

„Výrobky definované v časti I musia mať obsah rozpustnej sušiny 60 % alebo viac, určený refraktometrom, okrem tých výrobkov, v ktorých sú cukry úplne alebo čiastočne nahradené sladidlami.

Bez ohľadu na článok 5 ods. 1 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2000/13/ES [z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín (Ú. v. ES L 109, s. 29; Mim. vyd. 15/005,

s. 75] však členské štáty môžu dovoliť vyhradené názvy pre výrobky definované v časti I, ktorých obsah rozpustnej sušiny je menej ako 60 %, aby zohľadnili niektoré individuálne prípady.“

18 Článok 1 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/35/ES z 30 júna 1994 o sladidlách používaných v potravinách (Ú. v. ES L 237, s. 3; Mim. vyd. 13/013, s. 288) znie:

„3. Na účely tejto smernice pojmy ‚bez pridania cukru‘ a ‚s redukovanou energiou [so zníženou energetickou hodnotou — *neoficiálny preklad*]‘ uvádzané v stĺpci III prílohy budú definované nasledovne:

— ‚bez pridania cukru‘: bez akéhokoľvek pridania mono– alebo di– sacharidov alebo akejkoľvek inej potraviny používanej pre jej sladiace vlastnosti,

— ‚s redukovanou energiou [so zníženou energetickou hodnotou — *neoficiálny preklad*]‘: s hladinou energie redukovanou minimálne o 30 % v porovnaní s pôvodnou potravinou alebo podobným výrobkom.“

Vnútroštátna právna úprava

Nemecká právna úprava

19 Podľa § 6 zákonníka o potravinách, predmetoch bežnej spotreby a krmivách (Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuchs) z 1. septembra 2005, v znení z 26. apríla 2006 (BGBl. 2006 I, s. 945):

„Zákazy pre potravinárske prídavné látky

1. Je zakázané:

(1) v prípade komerčnej výroby alebo spracovania potravín, ktoré sú určené na uvedenie na trh:

a) používať nedovolené potravinárske prídavné látky…,

…

(2) pri obchodovaní uviesť na trh potraviny, ktoré boli vyrobené alebo spracované v rozpore so zákazom v bode 1 alebo ktoré nezodpovedajú právnemu predpisu prijatému na základe § 7 ods. 1 alebo 2 bodu 1 alebo 5.“

20 V súlade so zoznamami 1 a 2, ktoré sa nachádzajú v prílohe 5 časti A nariadenia o povolení používania prídavných látok na technologické účely (Verordnung über die Zulassung von Zusatzstoffen zu Lebensmitteln zu technologischen Zwecken) z 29. januára 1998 (BGBl. 1998 I, s. 230), je sorban draselný povolený iba pre „džemy, rôsoly, marmelády s nízkym obsahom cukru, ako aj podobné výrobky so zníženou energetickou hodnotou alebo bez cukru a iné ovocné nátierky; *Mermeladas*“.

21 Podľa § 4 nariadenia o džemoch a niektorých podobných výrobkoch (Verordnung über Konfitüren und einige ähnliche Erzeugnisse) z 23. októbra 2003 (BGBl. 2003 I, s. 2151) potraviny, ktoré majú označenie vymenované v prílohe 1 tohto nariadenia bez toho, aby zodpovedali výrobným požiadavkám uvedeným v tejto prílohe, nemôžu byť komerčne uvádzané na trh.

22 Príloha 1 časť I uvedeného nariadenia upravuje výrobné požiadavky pre džemy s označením „extra džem“ v súlade so smernicou 2001/113/ES. Časť II tejto prílohy znie:

„1. V odseku 1 definované výrobky musia obsahovať minimálne 60 % rozpustnej sušiny…; z toho sú vyňaté výrobky, v ktorých bol cukor celkovo alebo čiastočne nahradený sladidlami podľa nariadenia o povolení používania prídavných látok.

…“

Rakúska právna úprava

23 § 3 nariadenia spolkovej ministerky pre zdravie a ženy o džemoch, rôsoloch a marmeládach a sladenom gaštanovom pyré (Verordnung der Bundesministerin für Gesundheit und Frauen über Konfitüren, Gelees, Marmeladen und Maronenkrem) z roku 2004 (BGBl. II, 367/2004) znie:

„1. V § 1 ods. 1 definované výrobky musia obsahovať minimálne 60 % rozpustnej sušiny…; z toho sú vyňaté výrobky, v ktorých bol cukor celkovo alebo čiastočne nahradený sladidlami. …

2. Džemy, rôsoly a marmelády s nízkym obsahom cukru musia obsahovať menej než 60 %, ale minimálne 45 % rozpustnej sušiny… a musia zodpovedať v súvislosti s ich obsahom ovocia minimálnym požiadavkám na výrobky kategórie extra.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

24 Darbo uvádza na trh pod označením „extra džem“ džemy tak v 25-gramovom balení, ako aj vo veľkých baleniach určených na výrobu jemného pečiva, ktoré obsahujú sorban draselný (E 202) a preukazujú 58 %-ný obsah cukru a tým aj sušiny.

25 ZBW, žalobkyňa v konaní vo veci samej na prvom stupni, sa domnieva, že dotknuté džemy nemajú nízky obsah cukru, a navrhla Landgericht München nariadiť Darbo, aby upustil od uvádzania uvedených džemov na trh v Nemecku a nahradil náklady, ktoré vznikli ZBW v súvislosti s úradnou výzvou.

26 Darbo navrhol žalobu zamietnuť a uviedol, že jeho džemy majú taký nízky obsah cukru, že pridanie sorbanu draselného je povolené na základe smernice 95/2. Darbo takisto uvádza, že jeho džemy v Rakúsku boli uvedené na trh v súlade s právnymi predpismi, a preto je aj ich uvedenie na trh v Nemecku prípustné.

27 Rozsudkom z 25. septembra 2007 Landgericht München vyhovel návrhu ZBW. Darbo voči tomuto rozsudku podal odvolanie na Oberlandesgericht München.

28 Podľa tohto súdu, ak pojem „s nízkym obsahom cukru“ v zmysle prílohy III časti A smernice 95/02 neobsahuje džemy s označením „extra džem“, nemôže byť do týchto džemov pridaný ako konzervačná látka sorban draselný. V tejto situácii by Darbo nebol oprávnený uvádzať na trh svoje extra džemy ani v Nemecku, ani v Rakúsku.

29 Pokiaľ naopak extra džemy nie sú z definície „džem s nízkym obsahom cukru“ vylúčené, tak rozhodnutie veci samej závisí od podmienok, za ktorých je možné tieto džemy považovať za džemy s nízkym obsahom cukru. V tejto súvislosti je potrebné určiť, či tento pojem zahŕňa aj džemy, ktorých obsah rozpustnej sušiny je 58 %.

30 Za týchto okolností Oberlandesgericht München rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa pojem ‚džem s nízkym obsahom cukru‘ uvedený v prílohe III časti A smernice 95/2… vykladať v tom zmysle, že zahŕňa aj džemy s označením ‚extra džem‘?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

   a) Ako je vlastne potrebné vykladať pojem ‚džem s nízkym obsahom cukru' uvedený v prílohe III časti A smernice 95/2…?

   b) Má sa vykladať tento pojem predovšetkým v tom zmysle, že zahŕňa aj džemy s označením ‚extra džem', s obsahom rozpustnej sušiny 58 %?

3. V prípade kladnej odpovede na otázky 1 a 2 písm. b):

   Má sa [príloha I časť II druhý odsek] smernice 2001/113 vykladať v tom zmysle, že označenie ‚extra džem' sa môže použiť aj na označenie džemov, ktoré obsahujú menej ako 60 % rozpustnej sušiny, ak podlieha označenie ‚džem' pre takéto džemy rovnako prísnym podmienkam?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

31 Vnútroštátny súd sa svojimi dvoma prvými otázkami, ktoré je potrebné skúmať spoločne, v podstate pýta, či pojem „džem s nízkym obsahom cukru" uvedený

v prílohe III časti A smernice 95/2 zahŕňa džemy s označením „extra džem“, ktoré majú obsah cukru 58 %.

32 Aby bolo možné odpovedať na položenú otázku, treba najprv určiť, či označenie „džem“ v zmysle tohto ustanovenia zahŕňa výrobky označené „extra džem“.

33 Smernica 95/2 ako špecifická smernica tvoriaca časť úplnej smernice v zmysle článku 3 smernice 89/107 sa týka harmonizácie právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa používania určitých prídavných látok povolených na použitie v niektorých potravinách určených na ľudskú spotrebu.

34 Príloha III smernice 95/2 sa týka podmienečne povolených konzervačných látok a antioxidantov, ktoré môžu byť pridané do niektorých potravín. Časť A tejto prílohy najmä stanovuje, že sorban draselný môže byť pridaný iba do „džemov, rôsolov, marmelád s nízkym obsahom cukru, ako aj podobných výrobkov so zníženou energetickou hodnotou alebo bez cukru a iných ovocných nátierok, *Mermeladas*“. [*neoficiálny preklad*]

35 Znenie tohto ustanovenia uvádza pojem „džem s nízkym obsahom cukru“ bez toho, aby spresnil, či označenie „džem“ je použité všeobecne, t. j. či zahŕňa nielen výrobky označené ako „džem“, ale aj výrobky označené pojmom „extra džem“.

36 Keďže smernica 95/2 pojem „džem“ nedefinuje, je potrebné odkázať na smernicu 79/693 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa najmä na ovocné džemy, ktorá je uplatniteľná v čase skutkových okolností veci samej, aby bolo možné určiť, či vzhľadom na túto smernicu výrobky označené „extra džem“ môžu mať nízky obsah cukru.

37 V tejto súvislosti treba spresniť, že smernica 2001/113, ktorá zrušila smernicu 79/693 s účinkom od 12. júla 2003, nijako podstatne nemení definície pojmov „džem“ a „extra džem“ stanovené smernicou 79/693.

38 Článok 3 ods. 1 smernice 79/693 stanovuje, že názvy uvedené v prílohe I tejto smernice sú vyhradené pre výrobky, ktoré sú v ňom definované a ktorých obsah rozpustnej sušiny určený refraktometrom je 60 % alebo viac.

39 Okrem toho v súlade s odsekom 2 prvým pododsekom uvedeného článku 3 členské štáty môžu dovoliť používať na svojom území názvy „džem“ a „extra džem“ pre výrobky, ktorých obsah rozpustnej sušiny je menej ako 60 % a ktoré sú zároveň v súlade s inými ustanoveniami tejto smernice.

40 Ako vyplýva z piateho odôvodnenia smernice 79/693, normotvorca Spoločenstva chcel touto výnimkou ponechať členským štátom možnosť rozšíriť ponuku výrobkov, ktoré sú upravené v prílohe I tejto smernice, o výrobky so zníženým obsahom cukru.

41 Okrem toho v súlade s prílohou I tejto smernice je džem zmes z cukrov, drene a/alebo pretlaku dovedená do vhodnej zrôsolovatenej konzistencie z jedného alebo viacerých druhov ovocia. Táto príloha rovnako uvádza, že množstvo drene a/alebo pretlaku použitého na výrobu 1 000 gramov hotového výrobku nesmie byť menšie ako 350 gramov všeobecne.

42 Extra džem je v zmysle uvedenej prílohy zmes z cukrov a drene dovedená do vhodnej zrôsolovatenej konzistencie z jedného alebo viacerých druhov ovocia, okrem určitých

druhov ovocia, ktoré nemôžu byť zmiešané. Tá istá príloha uvádza, že množstvo drene použitej na výrobu 1 000 gramov hotového výrobku nesmie byť menšie ako 450 gramov všeobecne.

43 Z týchto definícií vyplýva, že rozdiely, ktoré sú medzi týmito dvoma názvami „džem“, sú v zásade v koncentrácii a v množstve drene použitej na ich výrobu.

44 V tejto súvislosti nič v ustanoveniach smernice 79/693 nenaznačuje, že výrobky označené ako „extra džem“ musia obsahovať množstvo cukru väčšie ako výrobky označené ako „džem“ alebo že iba tieto posledné uvedené môžu mať nízky obsah cukru.

45 Pokiaľ ide osobitne o smernicu 95/2, treba uviesť, že ostatné ustanovenia jej príloh sa týkajú zreteľne a výslovne výrobkov označených buď ako „džem“, alebo ako „extra džem“.

46 Príloha II smernice 95/2, uvádzajúca potraviny, pri ktorých výrobe možno v obmedzenom rozsahu používať prídavné látky do potravín uvedené v prílohe I tejto smernice, totiž obsahuje dva zoznamy prídavných látok do potravín, odlišujúce sa podľa toho, či ide v zmysle smernice 79/693 o „džemy“, alebo o „extra džemy“.

47 Príloha III časť B smernice 95/2, ktorá sa týka podmienečného povolenia oxidu siričitého a siričitanov v niektorých potravinách, uvádza „džemy, želé, marmelády podľa definície v smernici 79/693/EHS (okrem extra-džemu a extra-želé) a podobné ovocné nátierky včítane nízkoenergetických výrobkov [výrobkov so zníženou energetickou hodnotou — *neoficiálny preklad*]“. Toto ustanovenie výslovne vylučuje pridanie týchto látok do výrobkov označených ako „extra džem“.

48 Z toho vyplýva, že normotvorca Spoločenstva v čase zostavovania zoznamov stanovených v prílohe II a v prílohe III časti B smernice 92/5 na účely určenia na jednej strane potravín, do ktorých možno použiť obmedzený počet prídavných látok do potravín stanovených v prílohe I tejto smernice, a na druhej strane podmienečne povolených konzervačných látok a antioxidantov, akými sú oxid siričitý a siričitany, jasne odlíšil názvy „džemy“ a „extra džemy“ v zmysle smernice 79/693.

49 Príloha III časť A smernice 95/2 povoľuje pridanie konzervačných látok, akou je sorban draselný, iba do džemov s nízkym obsahom cukru, bez doplňujúceho uvedenia ich označenia.

50 Za týchto podmienok z predchádzajúcich úvah vyplýva, že označenie „džem“ v zmysle prílohy III časti A smernice 95/2 je použité všeobecne a zahŕňa tak výrobky označené ako „džem“, ako aj výrobky označené ako „extra džem“.

51 Po druhé je potrebné preskúmať, či extra džem uvádzaný na trh spoločnosťou Darbo, ktorého obsah cukru je 58 %, môže byť v zmysle prílohy III časti A smernice 95/2 označený ako „džem s nízkym obsahom cukru“.

52 V tejto súvislosti treba najprv uviesť, že keďže toto ustanovenie nestanovuje žiadnu hranicu, pod ktorú možno džem označiť ako džem s nízkym obsahom cukru, doslovný výklad tohto pojmu odkazuje na zjavné zníženie obsahu cukru vo vzťahu k obsahu, na ktorý sa viaže. Uvedené ustanovenie totiž uvádza na označenie obsahu cukru požadovaného pre takéto džemy prívlastok „nízky“.

53 Nemecká vláda sa vo svojich písomných pripomienkach domnieva, že smernica 95/2 používa úplne rovnocenne pojmy „s nízkym obsahom cukru“ a „so zníženou energetickou hodnotou“. Táto vláda na základe toho odkazuje na definíciu pojmu „so zníženou energetickou hodnotou“ v zmysle článku 1 ods. 3 smernice 94/35, podľa ktorého tento pojem vyžaduje zníženie minimálne o 30 % v porovnaní s pôvodnou potravinou alebo podobným výrobkom.

54 V tejto súvislosti postačuje uviesť, že v súlade s rôznymi prílohami smernice 95/2 tieto dva pojmy označujú rôzne výrobky, a to na jednej strane džemy a na druhej strane výrobky podobné džemom. Z toho vyplýva, že normotvorca Spoločenstva nepovažoval tieto dva pojmy za úplne rovnocenné a že pojem „s nízkym obsahom cukru“ nepredpokladá nevyhnutne zníženie o 30 % vo vzťahu k obsahu, na ktorý sa viaže.

55 V každom prípade, ako to správne uviedla aj Komisia počas pojednávania, z doslovného výkladu týchto dvoch pojmov vyplýva, že na účely pridania konzervačnej látky sorban draselný si vyžadujú zjavné zníženie obsahu cukru v džeme alebo energetickej hodnoty džemom podobných výrobkov.

56 Následne je potrebné uviesť, že v súlade s článkom 1 ods. 3 smernice 95/2 konzervačné látky sú látky, ktoré predlžujú dobu použitia potravín tak, že ich chránia pred mikrobiálnou nákazou.

57 Podľa vedeckých a technologických kritérií, na základe ktorých bola smernica 95/2 prijatá, technologická potreba pridať do džemov konzervačnú látku, akou je sorban draselný, sa objavuje pri džemoch s nízkym obsahom cukru, keďže množstvo cukru, ktoré obsahujú, nestačí na zabezpečenie ich konzervácie.

58 Podľa druhého odôvodnenia smernice 95/2 je totiž pri akýchkoľvek zásadách týkajúcich sa potravinárskych prídavných látok a podmienok ich používania v prvom rade nevyhnutné zohľadniť ochranu spotrebiteľa.

59 V súlade s článkom 2 ods. 1 smernice 95/2 môžu byť v potravinách na účely spomenuté v článku 1 ods. 3 a článku 1 ods. 4 tejto smernice použité iba látky uvedené v prílohách I, III, IV a V.

60 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že technologická potreba sa úzko viaže na posúdenie toho, čo je potrebné na ochranu verejného zdravia. Ak totiž neexistuje technologická potreba odôvodňujúca použitie prídavnej látky, nie je dôvod podstupovať potenciálne zdravotné riziko vyplývajúce z povolenia použiť túto látku (pozri rozsudok z 20. marca 2003, Dánsko/Komisia, C-3/00, Zb. s. I-2643, bod 82).

61 Tento cieľ ochrany verejného zdravia teda vyžaduje, aby sa používanie takýchto prídavných látok do potravín, a najmä konzervačných látok, akou je sorban draselný, obmedzilo na osobitné technologické potreby. V tejto súvislosti príloha III časť A smernice 95/2 vyžaduje zjavné zníženie obsahu cukru v džeme na to, aby bolo potrebné pokryť technologickú potrebu konzervácie pridaním sorbanu draselného.

62 Keďže referenčná hodnota obsahu cukru v džemoch bola smernicou 79/693 určená na 60 %, výrobky v prejednávanej veci považované za „extra džem“, ktorých obsah cukru je 58 %, obsahujú výšku cukru, ktorá je iba trochu znížená v porovnaní s referenčnou hodnotou 60 %.

63 Nakoniec je potrebné doplniť, že tak, ako uviedla francúzska vláda na pojednávaní, článok 7 ods. 3 písm. b) smernice 79/693 stanovuje, že označenie výrobkov uvedených v prílohe I tejto smernice, medzi ktorými sú aj „džemy“ a „extra džemy“, musí povinne

obsahovať aj údaj „celkový obsah cukru… gramov na 100 gramov“ [*neoficiálny preklad*], pričom uvedené číslo predstavuje hodnotu určenú refraktometrom pri tolerancii ± 3 refraktometrické stupne.

64 Normotvorca Spoločenstva takisto uviedol, že variácia ± 3 stupne v porovnaní s referenčnou hodnotou 60 % nepostačuje na dostatočnú zmenu obsahu cukru vo výrobkoch označených ako „džem“ a „extra džem“. V prejednávanej veci extra džem, ktorého obsah cukru je 58 %, zostáva pri uvádzaní obsahu cukru na označení predmetného výrobku v tolerančnej hranici stanovenej normotvorcom Spoločenstva.

65 Z toho vyplýva, že vzhľadom na znenie prílohy III časti A smernice 95/2 technologickú potrebu požadovanú na pridanie konzervačných látok, ako aj cieľ ochrany verejného zdravia, stanovené touto smernicou, sa toto ustanovenie takýchto džemov netýka.

66 Na prvú a druhú otázku preto treba odpovedať tak, že pojem „džem s nízkym obsahom cukru“, uvedený v prílohe III časti A smernice 95/2, sa týka džemov označených ako „džemy“ a „extra džemy“, ktorých obsah cukru je značne nižší v porovnaní s referenčnou hodnotou 60 %. Výrobky označené ako „extra džem“, ktorých obsah cukru je 58 %, sa nemôžu považovať za výrobky s nízkym obsahom cukru v zmysle tejto smernice.

67 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku položenú vnútroštátnym súdom.

O trovách

68 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Pojem „džem s nízkym obsahom cukru“, uvedený v prílohe III časti A smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/2/ES z 20. februára 1995 o potravinárskych prídavných látkach iných ako farbivá a sladidlá, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/72/ES z 15. októbra 1998, sa týka džemov označených ako „džemy“ a „extra džemy“, ktorých obsah cukru je značne nižší v porovnaní s referenčnou hodnotou 60 %. Výrobky označené ako „extra džem“, ktorých obsah cukru je 58 %, sa nemôžu považovať za výrobky s nízkym obsahom cukru v zmysle tejto smernice.

Podpisy